

Flygperspektiv över Stockholms nya universitetsbebyggelse inom Albano mellan Roslagsvägen och Roslagsbanan.

Aleksander Wolodarski Arkitektkontor AB

Topografin moduleras

Topografin i Albanoområdet karaktäriseras av Kräfrikets udde som tränger ut i Brunnsviken med sin småskaliga tegelbebyggelse. Kräfrikets låglänta udde möter höjpartierna i Albano och skapar ett växelspel mellan högt och lågt, mellan berg och dal.

I Albano moduleras topografin så att marken runt Albanohöjden sänks, och förstärker Albanohöjdens höjdparti vilket också möjliggör att bebyggelsen som helhet dämpas. Den överdäckade Värtabanan bildar höjdrygg från vilken ett radiellt och terrasserat bebyggelsemönster utgår.

Den nya bebyggelsen placeras sålunda i det kuperade landskapet för att understryka topografins växelspel. Områdets disposition präglas av en tredelning där mittpartiet kring Albanohöjden, öster om Kräfriket, lämnas obebyggt och utgör det gröna, centrala motivet.

Barriärer överbryggas och spårbunden trafik integreras

Värtabanan som idag skär genom området i öst-västlig riktning förläggs i en tunnel mellan Roslagsvägen och Roslagsbanan. Marken kan därigenom disponeras effektivt över spårområdet och en låg och tät bebyggelse kan etableras. Härigenom kan Hagaparkens känsliga landskapsilhuett värnas och en vision om en sammanhängande universitetsmiljö bli möjlig.

Om Värtabanan tas i bruk för persontrafik i framtiden kan en station för omstigning till Roslagsbanan anläggas. På så vis kan Stockholms Universitet, KTH och Karolinska Institutet knytas samman i en tvärgående spårförbindelse från Ropsten till Hagastaden och vidare. Spårbunden kommunikation blir en integrerad del av det nya universitetsområdet.

Under planområdet passerar tunnelbanans röda linje mot Mörby centrum. En ny tunnelbanestation i Albano, mellan stationerna Tekniska Högskolan och Universitetet, har tidigare studerats. Studien visar att det är tekniskt möjligt att anlägga en station inom området, det är dock ännu inte aktuellt.

Flöden aktiveras

Albano ligger strategiskt placerat mellan KTH, Karolinska Institutet och Stockholms Universitet i Frescati och Kräfriket. Gång- och cykelflöden genom Vetenskapsstaden har en avgörande betydelse för utvecklingen av områdets offentlighet, där universitetets närvaro i staden betonas.

Längs Roslagsvägen löper de regionala cykelstråken som ansluter till områdets huvudentréer. En gång- och cykelbro över Roslagsvägen ovanför järnvägsbron, på samma nivå som Albanovägen, ansluter till gång- och cykelstråket i nord-sydlig riktning mellan KTH och Frescati längs Roslagsbanans västra sida. Det passerar även läget för den framtida stationen i Albano.

Gång- och cykelbron över Roslagsvägen är av principiell betydelse för Albanos utveckling som nav i Vetenskapsstaden. Stadsdelens viktigaste mötesplatser anläggs i skärningspunkterna mellan de öst-västliga och nord-sydliga stråken. Tillsammans bildar de ett viktigt och sammanhängande kommunikationsnät inom Vetenskapsstaden.

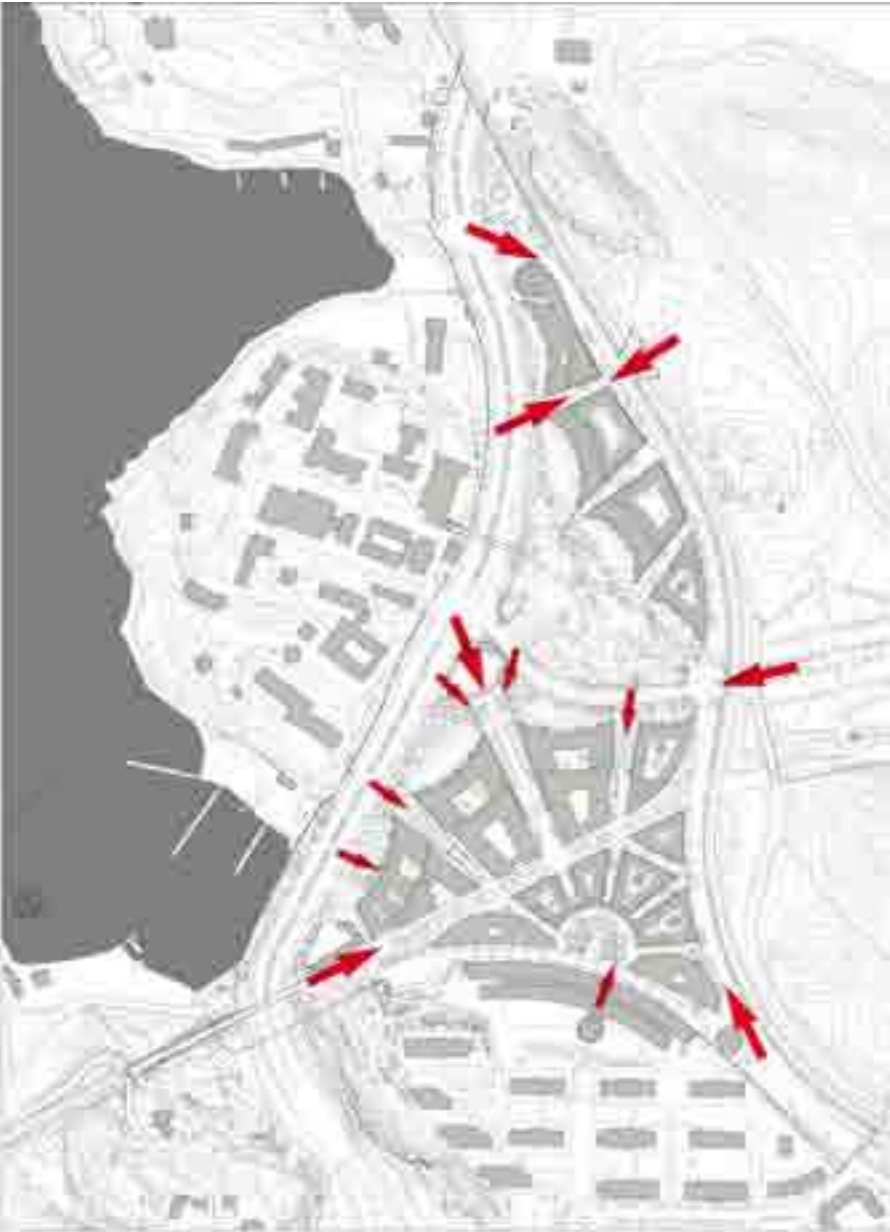

Buss- och biltrafik med angöring

Biltrafiken kommer inte att vara det dominerande trafikslaget i Albano. Några kapacitets- eller framkomlighetsbrister beräknas inte uppstå till följd av planförslaget. När Albano är fullt utbyggt kommer 10 000-12 000 studenter, 1500 anställda och cirka 1100 boende att behöva tillgång till kollektivtrafik. En förlängning av busslinjerna 43 och 44 på Ruddammsvägen genom området mot universitetet tillfredställer delar av behovet. Det krävs även en förbättrad tillgänglighet till de regionala stombusslinjerna och på längre sikt även annan förstärkning av kollektivtrafiken. Trafikplaneringen beskrivs mera ingående i planförslagens Trafik-PM och Kollektivtrafik-PM.

Områdets gatunät kopplas till Roslagsvägen i väst via Greta Arwidssons Väg. Ruddammsvägen förlängs norrut för busstrafik och kopplas i ett nytt fyrvägskors till Roslagsvägen vid Frescati Hagväg. När kopplingen i norr kommit till stånd kan Greta Arwidssons Väg avlastas och integreras i parklandskapet. Angörning inom området sker längs Ruddammsvägen norrifrån, från Albanovägen och utefter Hannes Alfvéns Väg. Samtliga entréer nås inom 10 meter.

För campusområdet har det varit viktigt att begränsa gatuparkeringen till angöring och handikapparkering. Övrig parkering, cirka 300 parkeringsplatser, förläggs i underjordiskt garage dels i anslutning till Albanovaterrassen, dels under institutionsbyggnaderna i kv 1 vid Roslagsvägen och kv 13, 14 och 16 i norra Albano.

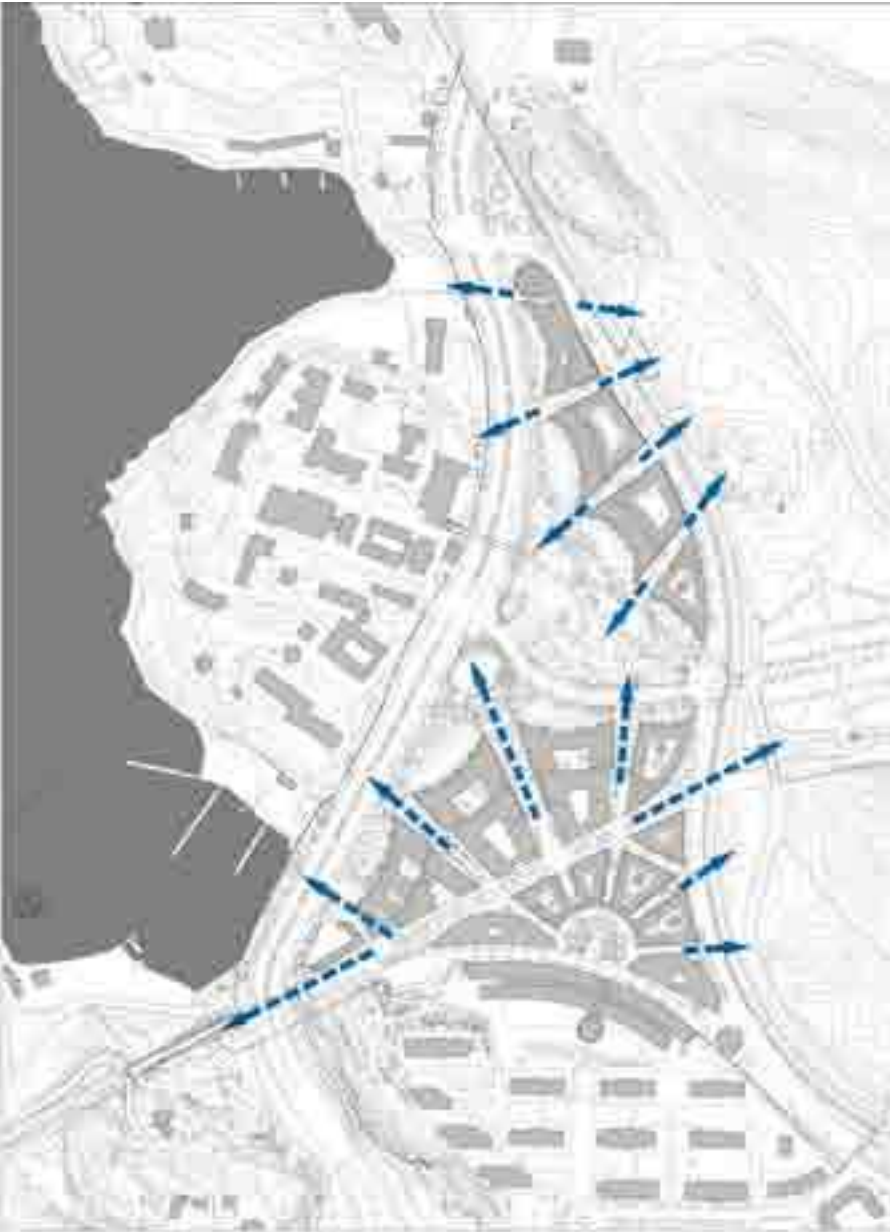

Entréer exponeras

För universitetsverksamheten är det viktigt att skapa gemensamma mötesplatser. Det ska finnas tydliga huvudentréer vid naturliga platser där alla passerar. En sådan planering möjliggör spontana möten, och bidrar också till orienterbarheten både interiört och exteriört.

Bebyggelsen får en tydlig struktur med återkommande gränder som öppnar området utåt och exponerar entréer mot Roslagsvägen, områdets största offentliga rum. Den mest frekventerade entrén ligger mitt emot Kräfrikets entré, i anslutning till buss-hållplatserna.

Mot Frescati öppnas norra Albano upp österut via en portik genom Roslagsbanans banvall. Från Lill Jansskogen kommer Greta Arwidssons Väg, via den befintliga porten under Roslagsbanan, att utgöra områdets huvudentré österifrån. Från Bellevue anläggs en ny gång- och cykelbro ovanför järnvägen och bildar tydlig entré från väster. Besökaren från KTH och Ruddammsvägen möts av en stor grön amfiteater, Albanovaterrassen.

Utblickar öppnas

Bebyggelsestrukturens solfjäderform utnyttjar områdets landskapsmässiga potential och utblickar skapas från såväl gränderna som byggnaderna. Flera genomblickar öppnar sig både mot öster och väster. Albanovägen ovanpå Värtabanan öppnar sig också mot såväl Bellevue som Lill Jansskogen. Utblickarna förstärker strukturens förankring i landskapet, och omgivningens rika kvaliteter som Brunnsvikens vattenspegel och parklandskapets grönska kan komma universitetet och student- och forskarbostäderna tillgodo. Härmed förstärks också orienterbarheten.

Campus platå med takterrasser

Från det högt belägna Albanovägen - campusområdets övre nivå - nås de utbredda takterrasserna som öppnar sig mot landskapet med Brunnsviken, Kräftriket och Albanohöjden i blickfånget. Platån består av sammanhängande ytor – Albanovägen, terrasserna och de radiella gränderna liksom den övre delen av Albanoterrassen – där det finns förutsättningar att etablera olika slags utomhusaktiviteter på takterrasserna. Här finns det också utrymme att exponera områdets offentliga konst.

Campus ravin i försänkt läge

Campusområdets sammanhållande motiv är den anlagda Albanoparken, ravin, som löper längs bebyggelsens fronter. Den ligger i ett försänkt läge och dramatiserar landskapet kring Albanohöjden. Här skapas en parkmiljö av hög kvalitet, skyddad från Roslagsvägens buller. På ravinens nivå möter universitetet naturen dels inomhus med gröna slänter som motiv för de uppglasade fasaderna, dels utomhus där byggnadernas terrasser möter ett kontinuerligt vattenstråk. Den skyddade parkmiljön är sammanhängande i norra respektive södra Albano.

Ekologiska samband återställs

Bebyggelsen planeras utifrån universitetets långsiktiga behov och med stor hänsyn till Nationalstadsparkens landskaps- och kulturmiljövården. Albano gestaltas för att samverka med landskapets struktur och etablera ekologiska spridningsvägar. En miljö som integrerar verksamheter med anknytning till Vetenskapsstaden och nationalstadsparken ska erbjudas. Albano ska även ge goda förutsättningar för rekreation i omgivande landskap.

Bebyggelsestrukturens öppna rum är gestaltade med nyplantering av ekar och experimentaltäckgårdar. De ska tillsammans med så kallade gröna tak bidra till att både förstärka och nyskapa ekologiska spridningsvägar mellan Nationalstadsparkens kärnområden. Ett system av dammar för dagvatten anläggs längs bebyggelsen. I norra Albano etableras ett spridningsstråk för amfibier i öst-västlig riktning.

Den sexfiliga Roslagsvägen omvandlas utifrån dess nuvarande kapacitet och funktion till en grön parkaveny som överbryggar barriären mellan Albano och Brunnsviken/Kräftriket. En ny plantering av kraftfulla ekar längs sidorna och på mitten av vägen förstärker upplevelsen av parklandskapet.

Utbildning, forskning och boende integreras

Planområdets markanvändning ska säkra universitetets nuvarande och förväntade framtida behov av nya och ändamålsenliga lokaler samt tillfredsställa en del av Stockholms stora behov av student- och forskarbostäder. Albano har i kraft av sitt strategiska läge särskilda förutsättningar att bli ett nav i Vetenskapsstaden.

Tankar och idéer ska mötas och utvecklas i en läromiljö där undervisningslokaler och studentbostäder blandas. Universitetslokaler och bostäder varvas i såväl plan- som höjdlid.

Målsättningen är att åstadkomma en stimulerande miljö med en mångfald av verksamheter som stödjer, utvecklar och inspirerar varandra. En socialt attraktiv miljö skapas med student- och forskarbostäder, lokaler för kultur och kommersiell service jämsides med institutionerna. Området ska även attrahera andra än dem som arbetar eller studerar vid universitetet, en levande campuskänsla ska prägla området.

- 1. Pelousens övre parti
- 2. Pelousens nedre parti
- 3. Stranden nedanför pelousen vid Gustav III paviljong
- 4. Stranden vid Ekotemplet
- 5. Kungliga begravningsplatsen
- 6. Bellevueudden
- 7. Söderbrunns koloniområde

Siktlinjer beaktas

Hagaparkens känsliga landskapsrum är en viktig utgångspunkt för gestaltningen av bebyggelsen inom Albano. Den föreslagna bebyggelsestrukturen och höjdsättningen utgår från landskapsbilden och topografin, och tar hänsyn till siktlinjer. Den nya bebyggelsen underordnar sig landskapets huvuddrag.

Med en måttlig byggnadshöjd och en uppbruten bebyggelsefront mot väster, med stort inslag av grönska i förgrunden, mildras mötet med Hagaparkens historiska landskap.

Sett från Bellevue, den plats inom Hagaparken där Albanos bebyggelse är mest närvarande, har det arkitektoniska uttrycket och dess gestaltning anpassats till de känsliga siktlinjerna. För att mildra bebyggelsens inverkan på landskapet har ett flertal åtgärder vidtagits. Kvarteren har organisk vägform och våningarna har terrasserats.

DE OFFENTLIGA RUMMEN

Markbehandlingsplan, Albano med det nya universitetsområdet.

Från luften

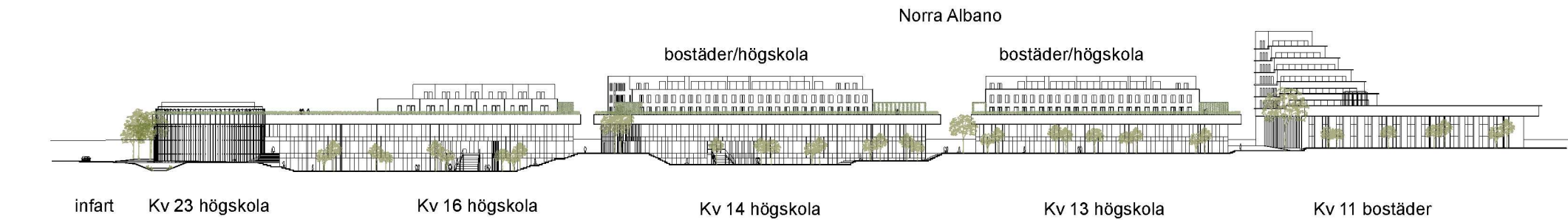
Det nya universitetsområdet, mot öster.

Sektion A-A mot öster, skala 1:1500 (A3).

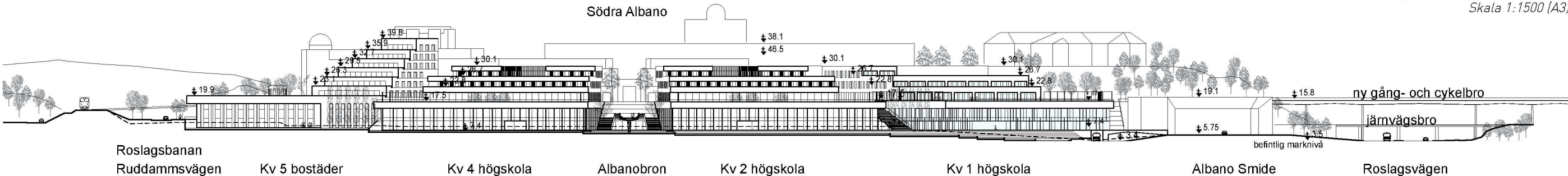
Från luften

Sektion B2-B2, fasaduppställning i Norra Albano mot ravinen
Skala 1:1500 (A3).

Flygfoto mot Stockholms innerstad med Albano i förgrunden

Sektion B1-B1, fasaduppställning i Södra Albano mot ravinen
Skala 1:1500 (A3).

Fotomontage:
Det nya universitetsområdet
inlagt i flygfoto från
föregående sida.

Från pelousens övre parti, punkt 1.
Ovan: befintlig situation. Till vänster: fotomontage med planförslaget.

Från pelousen på väg mot stranden, punkt 2.
Nedan: befintlig situation. Till vänster: fotomontage med planförslaget.

Från stranden nedanför pelousen vid Gustav III paviljong, punkt 3.
Ovan: befintlig situation. Till höger: fotomontage med planförslaget.

Från stranden vid ekotemplet, punkt 4.
Nedan: befintlig situation. Till höger: fotomontage med planförslaget.

Från Kungliga begravningsplatsen, punkt 5.
Ovan: befintlig situation.
Till höger: fotomontage med planförslaget.

Från Bellevueudden, punkt 6.
Ovan: befintlig situation.
Till höger: fotomontage med planförslaget.

Utmed Roslagsvägen

Roslagsvägen är idag tillfartsväg och entré till Stockholms innerstad och präglas av motorledskaraktär. När universitetet etablerar sig i Albano kommer Roslagsvägen att på ett avgörande sätt omvandlas till en parkmässig grön aveny på sträckan mellan Roslagstull och Frescati. Det nya campusområdet kommer att öppna sig mot Roslagsvägen med gröna förgårdar som utgör det nya universitetsområdets entrérum. En offentlig institution tar plats och gör sig gällande vid den nya gröna avenyn.

Ett böljande stödmursmotiv möter Roslagsvägen och markerar universitetets gröna karaktär. Den böljande stödmuren och dess återkommande trädplantering är även bulerdämpande och skyddar Albanoparken i händelse av att en explosion med farligt gods inträffar. Planteringarna av ekar förstärker den nya gestaltningen och tar upp nivåskillnaderna längs vägen. Roslagsvägens karaktär av grön aveny löper fram till stenstadens historiska gräns vid Roslagstull.

Campusområdets huvudentré möter Roslagsvägen med sin låga entrépaviljong vid korsningen till Greta Arwidssons Väg och Kräfteriket. Här ligger hållplatserna för busstrafik och härifrån når flertalet studenter och besökare området.

I norra Albano kommer bebyggelsen att ligga relativt nära Roslagsvägen. Bebyggelsefrontens konkava form har här accentuerats för att både samverka med vägens svängda sträckning och skapa djupare förgårdar.

Två nya gång- och cykelbroar planläggs över Roslagsvägen, dels en bro mellan Kräfteriket och Albanohöjden, dels en bro mellan Bellevueparken och Albano. Över Roslagsvägen förläggs bron ovanpå den befintliga järnvägsbron som en förlängning av den överdäckade Värtabanan inom campusområdet. Denna dubbelbro kommer att utgöra ett nytt portmotiv vid Roslagstull. Bron mellan Albanohöjden och Kräfteriket ger möjlighet att öka integrationen mellan de två institutionsområdena.

För att skapa en ändamålsenlig tillfart till campusområdet anläggs en fyrvägs korsning vid Frescati Hagväg.

Norra Albano, Roslagsvägen, entrén vid Frescati Hagväg, kv 23, kv16, kv14 till vänster, mot söder.

Södra Albano, från Roslagsvägen mot norr, kv 1 till höger.

Dubbelbron mellan Albano och Bellevue sedd från Roslagstull, mot norr.

Norra Albano, entrén mot Roslagsvägen, kv 16 och kv 23, mot norr.

Gångbro över Roslagsvägen, mellan Albanohöjden och Kräfteriket, mot söder.

Norra Albano, entrén mot Roslagsvägen, kv 16 och kv 23, mot söder.